

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра туризму

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ВК2. Курортологія
(вибірковий)

Спеціальність	<u>ІЗ Туризм та рекреація</u>
Освітня програма	<u>Туризм</u>
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)

Розробник:

(підпис)

В. П. Онопрієнко д.пед.н., професор

(прізвище, ініціали)

(вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто,
схвалено та
затверджено на
засіданні кафедри
туризму

протокол №12 від 10.06.2025 року.

Завідувач кафедри

(підпис)

О. В. Коваленко

(прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Л. І. Єрик

(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується ОП

(підпис)

О. М. Бакуменко

(ПІБ)

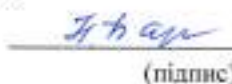
Рецензія на робочу програму надана:

(підпис)

Л. А. Дяченко (додається)

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(Н. М. Баранік)

(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата 01.07. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Курортологія		
2.	Факультет/кафедра	Агротехнологій та природокористування / Туризму		
3.	Статус ОК	Вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	-		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	ОПП Туризм Спеціальність J3 Туризм та рекреація		
6.	Семестр та тривалість вивчення	II семестр, 1-15 тиждень		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) заочна форма навчання		Самостійна робота заочна форма навчання
		Лекційні	Практичні (семінарські)	
		30	30	-
9.	Мова навчання	українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Онопрієнко Володимир Петрович, д.пед.н., професор кафедри туризму, кабінет 211e		
11.1	Контактна інформація	Ел. адреса: onoprienko.v.p@ukr.net		
11.	Загальний опис освітнього компонента	Теоретична та практична підготовка студентів спеціальності «Туризм і рекреація» щодо опанування основних засад організації курортної справи в Україні та за її межами, особливостей створення і функціонування курортів, управління санаторно-курортними закладами.		
12.	Мета освітнього компонента	Забезпечення майбутніх фахівців низкою теоретичних знань та практичних навичок у галузі курортної справи як складової сучасної туристичної та рекреаційної діяльності, визначення ролі курортів у соціально-економічному розвитку туристичних регіонів України.		
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін як: Інноваційні технології сфери туризму та рекреації, Цифрові та інформаційні технології в туристичному бізнесі; Туризмологія та основи рекреології.		
14.	Політика академічної доброчесності	При виконанні практичних робіт, написанні модульних, атестаційних та екзаменаційних робіт студент обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. При виявленні фактів списування або академічної не доброчесності робота виконана студентом не зараховується.		
15.	Ключові слова	Туризм, рекреація, курортологія, курорт, медична кліматологія, курортні ресурси України, санаторно-курортні заклади, вплив природи на організм людини, лікування в умовах курорту, управління санаторно-курортними закладами, оздоровчий туризм.		

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється ПРН
ПРН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання есе, тез доповідей, статей з дисципліни та проблематики дослідження.
ПРН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання есе, тез доповідей, статей з дисципліни та проблематики дослідження.
ПРН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання есе, тез доповідей, статей з дисципліни та проблематики дослідження.
ПРН8. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання есе, тез доповідей, статей з дисципліни та проблематики дослідження.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу. Денна форма навчання			Реком. літ-ра	
	Аудиторна робота		Сам. роб.		
	Лк	П.з/ семін			Лаб з.
Тема 1. Предмет і завдання курортології 1.1.Визначення курортології та курорту, історія виникнення. 1.2.Основні поняття курортології, термінологія. 1.3.Класифікація та типи курортів. 1.4.Поняття про природні лікувальні фактори та їхня класифікація.	2	2		11	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Тема 2. Основи медичної кліматології 2.1 Поняття та завдання медичної кліматології 2.2 Типи клімату й погоди та їх вплив на організм людини: адаптація, акліматизація, загартовування. 2.3 Основні методи кліматотерапії. 2.4 Фізичні та фізіологічні основи дозиметрії й дозування кліматолікувальних процедур 2.5 Курортні ландшафти та їх використання в рекреаційних цілях	4	4		11	2, 5, 7, 9
Тема 3. Курортні ресурси України 3.1. Природні умови формування бальнеологічних ресурсів України 3.2. Історія вивчення та використання мінеральних вод і лікувальних грязей в оздоровчих цілях. 3.3. Класифікація курортів України. 3.4.Географія населених пунктів України, віднесених до курортних.	4	4		11	1, 3, 4, 6
Тема 4. Механізм дії природних чинників на системи та органи людини 4.1. Лікувальна дія прісної води на організм людини. Гідротерапія. 4.2. Особливості оздоровчої дії лікувальних грязей на організм людини. 4.3. Різновиди лікувальної глини та їхнє використання в курортній практиці. 4.4. Термотерапія: поняття, сутність, різновиди. 4.5. Фітотерапія: поняття, лікувальні форми	4	4		11	5, 8, 10
Тема 5. Особливості харчування в санаторно-курортних закладах 5.1.Значення дієтичної терапії у лікуванні та профілактиці захворювань 5.2.Принципи лікувального харчування. 5.3.Характеристика основних лікувальних дієт. 5.4.Дієтичні продукти у лікувальному харчуванні.	4	4		11	1, 3, 4, 5, 6, 9
Тема 6. Особливості організації лікування людини в умовах курорту 6.1 Специфіка санаторно-курортного лікування 6.2 Різновиди санаторно-курортних закладів 6.3 Функціональна структура санаторно-курортних закладів та їхня матеріально-технічна база.	4	4		11	2, 5, 7, 9
Тема 7. Управління санаторно-курортними закладами 7.1 Правове регулювання діяльності санаторно-курортних	4	4		12	1, 3, 4, 6, 10

закладів. 7.2 Концепція маркетингу в управлінні санаторно-курортною діяльністю 7.3 Кадровий склад закладів санаторно-курортного комплексу. 7.4 Організація дозвілля в санаторно-курортних закладах: анімаційний сервіс 7.5 Забезпечення якості й ефективності діяльності санаторно-курортних закладів					
Тема 8. Наукові передумови та перспективи розвитку оздоровчого туризму. 8.1.Особливості оздоровчо-лікувального туризму 8.2.Оздоровчо-лікувальний туризм у Європі 8.2.Оздоровчо-лікувальний туризм у Америці 8.3.Перспективи розвитку оздоровчо-лікувального туризму в Україні	4	4		12	4, 5, 8, 10
Всього за семестр	30	30		90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ПРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кільк. годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кільк. годин
ПРН1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій до кожної з тем, проведення практичних робіт; - модерування дискусій.	15	- опрацювання незнайомих (нових) термінів; - опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами; - написання есе та/або тез доповідей.	23
ПРН2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій та практичних робіт; - модерування дискусій за результатами доповідей.	15	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами; - аналіз проведеної роботи та підготовка до захисту практичних робіт.	23
ПРН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій до кожної з тем та практичних робіт з елементами аналізу життєвих ситуацій.	15	- опрацювання матеріалу за відповідними темами; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт; - написання есе.	22
ПРН8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій; - перевірка презентацій та тез доповідей.	15	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами; - аналіз проведеної роботи та підготовка до захисту практичних робіт.	22
Всього годин		60		90

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Практична робота 1. Предмет і завдання курортології. Створення понятійного глосарію. Есе або презентація з теми заняття.	8 балів /8%	До 3 тижня
2.	Практична робота 2. Основи медичної кліматології. Створення понятійного глосарію. Есе або презентація з теми заняття.	9 балів /9%	До 4 тижня
3.	Практична робота 3. Курортні ресурси України. Створення понятійного глосарію. Есе або презентація з теми заняття.	9 балів /9%	До 5 тижня
4.	Практична робота 4. Механізм дії природних чинників на системи та органи людини. Тези доповіді або презентація на задану тему із конкретними прикладами.	9 балів /9%	До 6 тижня
5.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	15 балів /15%	До 7 тижня
6.	Практична робота 5. Особливості харчування в санаторно-курортних закладах. Створення понятійного глосарію. Есе або презентація з теми заняття.	8 балів /8%	До 10 тижня
7.	Практична робота 6. Особливості організації лікування людини в умовах курорту. Створення понятійного глосарію. Есе або презентація з теми заняття.	9 балів /9%	До 12 тижня
8.	Практична робота 7. Управління санаторно-курортними закладами. Тези доповіді або презентація на задану тему із конкретними прикладами.	9 балів /9%	До 13 тижня
9.	Практична робота 8. Наукові передумови та перспективи розвитку оздоровчого туризму. Складання презентації та есе на тему заняття.	9 балів /9%	До 14 тижня
10.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	15 балів /15%	До 15 тижня

5.2.1. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Практична робота до теми 1. Предмет і завдання курортології	0 балів Практична робота не виконана	1-4 бали Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	5-6 балів Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	7-8 балів Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практичні роботи до теми 2. Основи медичної кліматології	0 балів Практична робота не виконана	1-4 бали Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	5-7 балів Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	8-9 балів Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практичні роботи до теми 3. Курортні ресурси	0 балів Практична робота не	1-4 бали Робота виконана зі значними	5-7 балів Робота виконана з незначними	8-9 балів Робота виконана вірно, студент добре

України	виконана	помилками, в тому числі орфографічними	помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	орієнтується в теоретичному матеріалі
Практичні робота до теми 4. Механізм дії природних чинників на системи та органи людини	0 балів	1-4 бали	5-7 балів	8-9 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-3 бали	4-8 балів	9-12 балів	13-15 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Практичні робота до теми 5. Особливості харчування в санаторно-курортних закладах	0 балів	1-4 бали	5-6 балів	7-8 балів
	Практична робота не виконана, або виконана неправильно	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практичні роботи до теми 6. Особливості організації лікування людини в умовах курорту	0 балів	1-4 бали	5-7 балів	8-9 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практичні робота до теми 7. Управління санаторно-курортними закладами.	0 балів	1-4 бали	5-7 балів	8-9 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практичні робота до теми 8. Наукові передумови та перспективи розвитку оздоровчого туризму.	0 балів	1-4 бали	5-7 балів	8-9 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-3 бали	4-8 балів	9-12 балів	13-15 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5.3. Формативне оцінювання

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Усні відповіді на окремі питання під час проведення лекцій та практичних робіт	Протягом всього семестру
3	Аналіз текстів за темами курсу опрацьованих студентом самостійно	Протягом всього семестру
4	Захист практичних робіт	Після здачі роботи
5	Проходження тестування з модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіка навчального процесу

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Віндюк А. В. Рекреалогія та курортна справа: Навчальний посібник для студентів спеціальностей «Готельно-ресторанна справа», «Туризм». / А. В. Віндюк, Д. Д. Гурова, О. М. Корнієнко. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 268 с.
2. Заваріка Г. М. Курортна справа : навч.посіб. К.: Центр учбової літератури, 2021. 264 с.
3. Клапчук В. М., Мельник Н. В., Мендела І. Я. Курортна справа : організація, територіальне планування, система управління: підручник. ІваноФранківськ, 2023. 291 с.
4. Кравець О. М., Рябев А. А. Курортологія : підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 167 с.
5. Сазонець І. Л., Вівеянник О.М., Баб'як О.В., Бурачик А.І. Курортна справа. Навчальний посібник. Рівне : Волин. обереги, 2024. 300 с.
6. Сухан В. С. Кліматологія і кліматотерапія : методичні рекомендації. Ужгород : ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022. 90 с.
7. Топорницька М. Я. Курортологія: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 242 «Туризм» та 241 «Готельно-ресторанна справа». Львів: Видавництво ЛТЕУ, 2020. 177 с.
8. Топорницька М. Я. Курортологія: методичні вказівки для виконання практичних занять і самостійної роботи для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 242 «Туризм» та 241 «Готельно-ресторанна справа». Львів: Видавництво ЛТЕУ, 2020. 75 с.
9. Фізична терапія та курортологія : навчальний посібник / уклад. : Д. І. Дац, С. М. Канигіна, О. О. Черепок, Н. Г. Волох. Запоріжжя : ЗДМУ, 2023. 161 с.
10. Холявчук Д. І. Регіональна кліматологія : навчальний посібник. Чернівці : Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича, 2020. 168 с.

6.2. Додаткові джерела

- Закон України «Про курорти» від 5 жовтня 2000 р. № 2026–III. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2026-14>
- Державне агентство розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua>
- Електронна бібліотека по туризму, звіти Всесвітньої туристичної організації, законодавчі акти по туризму. URL: <http://tourlib.net/>
- Інформаційний розділ Всесвітньої Туристичної Організації URL: <http://www.world-tourism.org>
- Інформаційний розділ з туризму в Internet URL : <http://www.travel.net>
- Інформаційний розділ в Internet про готелі та готельні мережі URL : <http://www.hotels.net>
- Кліматолікування. URL : <http://sanikur.com/uk/4/22/23/Конституція України від 26.06.1996 р. URL : http://www.president.gov.ua/content/constitution.html>
- Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації URL: <http://www2.unwto.org>

**РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС)
КУРОРТОЛОГІЯ**

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ПРН) відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		

Член проєктної групи ОП Туризм:

Коваленко О. В.
(ПІП)

(Підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної	✓		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	✓		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	✓		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	✓		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	✓		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	✓		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	✓		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	✓		
Література є актуальною	✓		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	✓		

Рецензент (викладач кафедри туризму)

Дяченко Л. А.
(ПІП)

(Підпис)